

ירקות כבושים או מוחמצים: מלפפונים חמוצים

Pickled or soured vegetables: pickled cucumbers (cucumber pickles)

מסמך זה הוא הצעה בלבד

תקן זה הוכן על ידי ועדת המומחים 550415 - ירקות כבושים או מוחמצים, בהרכב זה:
צביה בן אהרון, מרגרט מצקור, גליה נוריאל, איריס סברנסקי, ריבה שרון (יו"ר)

כמו כן תרמו להכנת התקן: ישראל בכר, עירית בכר.

הדר קיסר ריכזה את עבודת הכנת התקן.

פיתוח

מכון התקנים הישראלי
The Standards Institution of Israel

<p>הודעה על רויזיה תקן ישראלי זה בא במקום התקן הישראלי ת"י 58 מאפריל 2002 גיליון התיקון מס' 1 ממאי 2011 גיליון התיקון מס' 2 מאפריל 2018 (נמצא אצל הממונה על התקינה) בכל הנוגע למלפפונים בלבד</p>	<p>הודעה על מידת התאמת התקן הישראלי לתקנים או למסמכים זרים תקן ישראלי זה, למעט השינויים והתוספות הלאומיים המצוינים בו, זהה לתקן הבין-לאומי של ועדת ה-Codex Alimentarius CXS 115-1981 Adopted in 1981, Amended in 2017</p>
---	---

מילות מפתח:

מזון משומר, מוצרי מזון, תוספי מזון, בדיקות מזון, חמוצים, מוחמצים, ירקות, מזהמים, היגיינה, סימון, תיווי.

Descriptors:

canned foods, food products, food additives, food testing, pickles, vegetables, contaminants, hygiene, labelling.

עדכניות התקן

התקנים הישראליים עומדים לבדיקה מזמן לזמן, ולפחות אחת לחמש שנים, כדי להתאימם להתפתחות המדע והטכנולוגיה. המשתמשים בתקנים יודאו שבידיהם המהדורה המעודכנת של התקן על גיליונות התיקון שלו. מסמך המתפרסם ברשומות כגיליון תיקון, יכול להיות גיליון תיקון נפרד או תיקון המשולב בתקן.

תוקף התקן

תקן ישראלי על עדכוניו נכנס לתוקף החל ממועד פרסומו ברשומות. יש לבדוק אם המסמך רשמי או אם חלקים ממנו רשמיים. תקן רשמי או גיליון תיקון רשמי (במלואם או בחלקם) נכנסים לתוקף 60 יום מפרסום ההודעה ברשומות, אלא אם בהודעה נקבע מועד מאוחר יותר לכניסה לתוקף.

סימון בתו תקן

כל המייצר מוצר, המתאים לדרישות התקנים הישראליים החלים עליו, רשאי, לפי היתר ממכון התקנים הישראלי, לסמנו בתו תקן:

זכויות יוצרים

© אין לצלם, להעתיק או לפרסם, בכל אמצעי שהוא, תקן זה או קטעים ממנו, ללא רשות מראש ובכתב ממכון התקנים הישראלי.

הקדמה לתקן הישראלי

תקן ישראלי זה הוא התקן הבין-לאומי של ועדת ה-codex alimentarius :
CXs 115-1981 משנת 2017, שאושר כתקן ישראלי בשינויים ובתוספות לאומיים.

התקן כולל, בסדר המפורט להלן, רכיבים אלה :

- תרגום סעיף חלות התקן הבין-לאומי בשינויים ובתוספות לאומיים (בעברית)
 - פירוט השינויים והתוספות הלאומיים לסעיפי התקן הבין-לאומי (בעברית)
 - תרגום חלקו העברי של התקן (באנגלית)
 - התקן הבין-לאומי (באנגלית)
- לנוחות הקורא מובא בסוף התקן, למידע בלבד, מוסף ובו תרגום התקן הבין-לאומי (בעברית), שמשולבים בו השינויים והתוספות הלאומיים.

הערות לאומיות לתקן הישראלי מובאות כהערות שוליים וממוספרות באותיות האלף-בית.

מהדורה זו של התקן הישראלי באה במקום מהדורת התקן הישראלי המקורי ת"י 58 מאפריל 2002, לרבות גיליונות התיקון שלו, בכל הנוגע למלפפונים בלבד.

מהדורה זו של התקן הישראלי מאמצת את התקן הבין-לאומי של ועדת ה-codex alimentarius, CXs 115-1981, משנת 2017, בשינויים ובתוספות לאומיים, ולפיכך היא שונה מהותית מהמהדורה הקודמת.

ההבדלים העיקריים בין מהדורה זו של התקן הישראלי לבין מהדורתו הקודמת הם אלה :

- 1) הוספה שיטה לבחינת סבולת הפגמים.
 - 2) הוספה התייחסות למוצרים ללא תווך נוזלי.
 - 3) הוספה התייחסות למוצרים שאינם מפוסטרים.
- לשם השוואה מדוקדקת בין המהדורות, יש לעיין בנוסח המלא שלהן.

תקן זה הוא חלק מסדרת תקנים החלים על ירקות כבושים או מוחמצים.
חלקי הסדרה הם אלה :

- ת"י 58 חלק 1 - ירקות כבושים או מוחמצים : זיתים למאכל
- ת"י 58 חלק 2 - ירקות כבושים או מוחמצים : מלפפונים חמוצים
- ת"י 58 חלק 3^(א) - ירקות כבושים או מוחמצים : שימורי ירקות

^(א) התקן בהכנה.

חלות התקן (תרגום סעיף 1 של התקן הבין-לאומי בשינויים ובתוספות לאומיים)

הערה:

השינויים והתוספות הלאומיים בסעיף זה מובאים בגופן שונה.

תקן זה חל על מלפפונים חמוצים (Pickled Cucumbers) (במדינות מסוימות הם מכונים

Cucumber Pickles) המיועדים לצריכה ישירה, (להלן: המוצר) שהם כמפורט להלן:

(a) מיוצרים כך שהמלפפונים הם המרכיב העיקרי;

(b) מיוצרים ממלפפונים כבושים במלח לאחר טיפול להורדת ריכוז המלח, המותססים באופן טבעי או

בהתססה מבוקרת, או ממלפפונים טריים שעברו החמצה;

(c) משומרים באמצעות תסיסה טבעית או תסיסה מבוקרת או באמצעות הוספת חומרים מחמיצים,

ונוסף על כך יכולים להיות משומרים באמצעות פסטור בחום, באמצעים פיזיקליים אחרים או באמצעות חומרים משמרים כימיים.

במדינות מסוימות, המילה "מלפפונים" מתקשרת לפרי בגודל גדול ואילו המילה "גרקיין" (gherkin)

"(קורנישון) [cornichons] בצרפתית), נוגעת לפרי קטן. מוצרים אלה כלולים בתקן זה, ללא תלות בנוהג המסחרי הלאומי המקובל.

תקן זה אינו חל על מוצרים קצוצים המכונים relish (רוטב ממלפפונים חמוצים קצוצים דק).

נוסף על דרישות תקן זה, על מוצרים שגם עוברים טיפול תרמי וגם נארזים באריזות אטימות

(Hermetically sealed) חלות דרישות התקן הישראלי ת"י 143.

פירוט השינויים והתוספות הלאומיים לסעיפי התקן הבין-לאומי

- לאחר סעיף 1 יוסף סעיף 1א, כמפורט להלן:

1א. אזכורים נורמטיביים

תקנים ומסמכים המוזכרים בתקן זה (תקנים ומסמכים לא מתוארכים – מהדורתם האחרונה היא הקובעת):

תקנים ישראליים

ת"י 143	- שימורי פירות וירקות
ת"י 216	- שמני מאכל צמחיים
ת"י 356 ^(ב)	- סוכר
ת"י 373	- דבש ומוצרי דבש
ת"י 408	- פלפל שחור ופלפל לבן ^(ג)
ת"י 411	- מלח למזון: נתרן כלורי
ת"י 468	- פפריקה טחונה
ת"י 1145	- סימון מזון ארוז מראש
ת"י 1160	- חומץ
ת"י 1162	- חומצה אצטית מדוללת למזון
ת"י 1359 ^(ד)	- תבלינים מעורבים ואבקות או תערובות אחרות לתיבול מזון
ת"י 6417	- סילאן

^(ב) תקן זה נמצא ברוויזיה. מספרו של התקן החדש יהיה ת"י 7212 וכותרו יהיה: סוכרים.

^(ג) תקן זה נמצא ברוויזיה והוא יוחלף על ידי שני תקנים: ת"י 1-959 פלפל שחור ות"י 2-959 פלפל לבן

^(ד) תקן זה נמצא ברוויזיה. כותרת התקן החדש יהיה: ירקות מיובשים, תבלינים ותערובות לתיבול מזון.

חוקים, תקנות ומסמכים ישראליים

תקנות בריאות הציבור (מזון) (תוספי מזון), התשס"א-2001, על עדכוניהן
 תקנות בריאות הציבור (מזון) (שאריות חומרי הדברה), התשנ"א-1991, על עדכוניהן
 תקנות בריאות הציבור (מזון) (מיקוטוקסינים במזון), התשנ"ו-1996, על עדכוניהן
 תקנות בריאות העם, (איכותם התברואית של מי-שתיה ומתקני מי שתיה), התשע"ג-2013, על עדכוניהן
 קווים מנחים לכמות מרבית של מתכות כבדות ובדיל במזון – מיום 01-05-2016, על עדכוניו
 חוק ההגנה על בריאות הציבור (מזון), התשע"ו-2015, על עדכוניו
 הנחיות שירות המזון הארצי - חומרי טעם וריח - התשע"ה-2015, על עדכוניהן

מסמכים זרים

WHO – World Health Organization – Guidelines for drinking-water quality, Volumes 1 & 2

DESCRIPTION .2

Product Definition .2.1

בסעיף המשנה (d), בשורה השלישית, לאחר המילים "heat pasteurization, refrigeration" יוסף:
 אמצעים פיזיקליים אחרים,

Types and Kinds of Pack .2.2

Fresh pack type .2.2.1

בסוף הסעיף יוסף:
 או ממלפפונים שעברו תסיסה חלקית בתמיסת מלח.

Sub-types .2.2.3

- בטבלה הראשונה בסעיף, בשורה (g) – Salt sour, בעמודה האחרונה (Prepared from _____ Type),
 לאחר המילים "Fresh-pack Type", יוסף:
 או מלפפונים כבושים
- בסוף הטבלה הראשונה בסעיף תוסף השורה שלהלן:

סוג משנה	טעם מאפיין	מיוצר מ _____
(j) אחר	כל טעם אחר אפשרי של המוצר	מלפפונים כבושים או מלפפונים מוחמצים

- בסוף הטבלה השנייה בסעיף תוסף השורה שלהלן:

סוג משנה	חמיצות כוללת (מבוטאת כחומצה אצטית)	מלח (NaCl)	מוצקים מסיסים נטולי מלח
(j) אחר	0.4% לפחות	1.0% לפחות	-

ESSENTIAL COMPOSITION AND QUALITY FACTORS .3

Ingredients Permitted .3.1

הכתוב בסעיף אינו חל, ובמקומו יחול:

המרכיבים המותרים יהיו כמפורט להלן :
 מלפפונים כמפורט בסעיף 1 ובסעיף 2 ;
 מים המתאימים לתקנות בריאות העם (איכותם התברואית של מי-שתיה ומתקני מי שתיה), התשע"ג-2013,
 על עדכוניהן או למהדורה האחרונה של quality drinking-water for Guidelines של ארגון הבריאות העולמי
 WHO (כרכים 1 ו-2) ;
 חומץ המתאים לתקן הישראלי ת"י 1160 ;
 חומצה אצטית המתאימה לתקן הישראלי ת"י 1162 ;
 מלח (נתרן כלורי) המתאים לתקן הישראלי ת"י 411 ;
 שמני מאכל צמחיים המתאימים לתקן הישראלי ת"י 216 ;
 חומרי המתקה המתאימים לתקנות בריאות הציבור (מזון) (תוספי מזון), התשס"א-2001, על עדכוניהן ;
 חומרי המתקה פחמימתיים, שאינם תוספי מזון, כגון :
 -סוכר המתאים לתקן הישראלי ת"י 356 ;
 -דבש המתאים לתקן הישראלי ת"י 373 ;
 -סילאן המתאים לתקן הישראלי ת"י 6417 ;
 -פפריקה המתאימה לתקן הישראלי ת"י 468 ;
 צמחי תבלין ;
 תבלינים המתאימים לתקן הישראלי ת"י 1359 וכן פלפל שחור ופלפל לבן המתאימים לתקן הישראלי
 ת"י 408 ;
 חומרי טעם וריח המתאימים להנחיות שירות המזון הארצי - חומרי טעם וריח - התשע"ה-2015,
 על עדכוניהן ;
 קְטָבִים לתיבול (condiments) ;
 ירקות שתכולתם לא תהיה גדולה מ-5% מהמשקל הכולל של המוצר, למעט בסוג המשנה (f) "חרדל"
 (ראו סעיף 2.2.3). חרדל יכול להכיל ירקות שתכולתם לא תהיה גדולה מ-30% מהמשקל הכולל של המוצר.

3.2 Quality Criteria

3.2.4 Size Uniformity

- בסוף סעיף המשנה (a) תוסף ההבהרה המפורטת להלן :
הבהרה :

לא תהיה סטייה של יותר מ-20% מהמלפפונים לפי ספירה, מהדרישות שפורטו לעיל.

- לאחר סעיף המשנה (b) יוסף סעיף המשנה (c), כמפורט להלן :

(c). סיווג הגודל

סיווג הגודל של מלפפונים שלמים יהיה כמפורט בטבלה שלהלן :

מספר המלפפונים ב-1 ק"ג משקל לאחר סינון, לפי גודלם				
גדול	בינוני	קטן	קטן מאוד	
29-22	40-30	50-41	51 ויותר	

הערה למידע בלבד :

לנוחות הקורא מובאת טבלה בנספח א (למידע בלבד) המפרטת את מספר המלפפונים שהמכל יכול להכיל, לפי סוגי המכלים הנפוצים בארץ.

3.2.5 Definition of Defects

- בסעיף המשנה (a), לאחר המילים "Annex I" יוסף:
עבור מלפפונים מהזנים "גרקיין" (gherkin) או "קורנישון" (cornichons) בלבד.
עבור זני המלפפונים שאינם "גרקיין" או "קורנישון" - הכוונה למלפפונים שלמים הכפופים בזווית של 80° .
- בסוף סעיף המשנה (g) יוסף:
כגון מלפפון דהוי.

3.2.6 Allowances for Defects

- בתחילת הסעיף יוסף:
דוגמים מלפפונים שלמים; מלפפונים שלמים-כפופים; חצאים; מקלות דקים או פיסות בגודל אצבע כמפורט בסעיף זה (בתקן הבין-לאומי) או כמפורט בתקן הישראלי ת"י 143.
בשיטת הדגימה לפי סעיף זה (בתקן הבין-לאומי), סבולות הפגמים יתאימו לטבלה הראשונה שבסעיף זה (בתקן הבין-לאומי).
- לאחר הטבלה הראשונה בסעיף (בתקן הבין-לאומי) יוסף:
בשיטת הדגימה לפי התקן הישראלי ת"י 143, סבולות הפגמים יתאימו למפורט בטבלה שלהלן:

סבולות לפגמים עבור מוצרים שנדגמו לפי התקן הישראלי ת"י 143

הפגם (א)	גבול מרבי (באחוזים ממספר המלפפונים שבמכל) עבור צורות המוצר האלה: שלמים, שלמים כפופים, חצאים, פיסות בגודל אצבע או מקלות דקים
מלפפונים כפופים (למעט בצורת המוצר כפופים)	15%
מלפפונים מעוותים	25%
מלפפונים פגומים	25%
מלפפונים עם נזק מכני	25%
גבעול	15%
מלפפונים עם מרקם ירוד ^(ב)	15%
מלפפונים שצבעם לא אופייני ^(ב)	15%
מלפפונים שמרכזם חלול ^(ב)	15%
הערות לטבלה:	
(א) סך כל המלפפונים במכל בעלי פגמים המפורטים בטבלה זו לא יהיה גדול מ-30% ממספר המלפפונים במכל.	
(ב) סך כל המלפפונים בעלי פגמים כמפורט בשלושת סעיפים אלה יחד, לא יהיה גדול מ-15% ממספר המלפפונים שבמכל.	

- במשפט שלפני הטבלה הדנה ב"Ring cuts; Slices; Strips", לאחר המילים "300 g drained pickles" יוסף: סבולות אלה רלוונטיות לשתי שיטות הדגימה שלעיל.

3.2.7 Mineral Impurities

בסוף הסעיף יוסף:

דרישה זו רלוונטית לשתי שיטות הדגימה לפי סעיף 3.2.6.

3.3 "Classification of Defectives"

בסוף הסעיף יוסף:

דרישה זו רלוונטית לשתי שיטות הדגימה לפי סעיף 3.2.6.

3.4 Acceptance

בסוף הסעיף יוסף:

הדרישה שלעיל אינה חלה על מוצרים שנדגמו לפי המפורט בתקן הישראלי ת"י 143. בדגימה לפי התקן הישראלי ת"י 143, מנה נחשבת כעומדת בדרישות "קריטריוני האיכות", כשמספר הפגמים, כמוגדר בסעיף 3.3, אינו גדול ממספר הקבלה המפורט בתקן הישראלי ת"י 143.

4 FOOD ADDITIVES

הכתוב בסעיף, על סעיפי המשנה שלו, אינו חל, ובמקומו יחול:

השימוש בתוספי מזון במוצר יהיה לפי תקנות בריאות הציבור (מזון) (תוספי מזון), התשס"א-2001, על עדכוניהן.

5. CONTAMINANTS

הכתוב בסעיף אינו חל, ובמקומו יחול:

5.1. מיקוטוקסינים

ריכוז המיקוטוקסינים במוצר יהיה לפי תקנות בריאות הציבור (מזון) (מיקוטוקסינים במזון), התשנ"ו-1996, על עדכוניהן.

5.2. שאריות חומרי הדברה

ריכוז שאריות חומרי ההדברה במוצר יהיה לפי תקנות בריאות הציבור (מזון) (שאריות חומרי הדברה), התשנ"א-1991, על עדכוניהן.

5.3. מתכות כבדות

ריכוז המתכות הכבדות במוצר יהיה לפי מסמך משרד הבריאות – קווים מנחים לכמות מרבית של מתכות כבדות ובדיל במזון - מיום 01-05-2016, על עדכוניו.

6. HYGIENE

הכתוב בסעיף, על סעיפי המשנה שלו, אינו חל, ובמקומו יחול:
המוצר יתאים לחוק ההגנה על בריאות הציבור (מזון), התשע"ו-2015, על עדכוניו.

7. WEIGHTS AND MEASURES

7.1. Fill of Container

7.1.1. Minimum Fill

בסוף הסעיף יוסף:

דרישה זו אינה חלה על מוצרים ללא תווך נוזלי (solid pack).

7.1.2. Minimum volume fill for whole and whole curved styles

- בשורה הראשונה המילים "55% for cured type and 53% for fresh-pack type" אינן חלות, ובמקומן יחול:
50%.

- בסוף הסעיף יוסף:

דרישה זו אינה חלה על מוצרים ללא תווך נוזלי (solid pack).

7.1.3. Minimum volume fill for all styles except whole

סעיפי המשנה (a) ו-(b), אינם חלים, ובמקומם יחול:

לפחות 54% מהקיבולת הנומינלית של המכל. דרישה זו אינה חלה על מוצרים ללא תווך נוזלי (solid pack).

8. LABELLING

הכתוב בסעיף, על סעיפי המשנה שלו, אינו חל, ובמקומו יחול:
המוצרים יסומנו לפי התקן הישראלי ת"י 1145. נוסף על כך המוצרים יסומנו כמפורט להלן:

8.1 שם המוצר

8.1.1 המוצר יסומן כמפורט להלן:

- מלפפונים מוחמצים שבהם התווך הנוזלי הוא חומץ, יסומנו בכינויים: "מלפפונים מוחמצים" או/וגם "מלפפונים בחומץ";
- מלפפונים מוחמצים שבהם התווך הנוזלי הוא חומצות מאכל (כגון חומצה אצטית), או תערובת של חומץ וחומצות מאכל, יסומנו בכינויים: "מלפפונים מוחמצים" או/וגם "מלפפונים בטעם חומץ" או/וגם "מלפפונים בסגנון חומץ".
- מלפפונים כבושים, יסומנו בכינויים "מלפפונים כבושים" או/וגם "מלפפונים במלח".
- בנוסף, אפשר לסמן את השם המקובל "חמוצים" או "גרקין" או "קורנישון".

8.1.2 הפרטים הבאים יסומנו בסמוך לשם המוצר:

- (a) צורת המוצר. מותר לסמן את סוג המשנה.
- (b) בצורת המוצר "שלמים".

- עבור מכלים גדולים מ-4 ליטרים יסומן מספר המלפפונים במכל בקירוב (טווח המספרים).
- עבור מכלים אטומים שאינם גדולים מ-4 ליטרים יסומן כינוי הגודל של המוצר או/וגם יסומן מספר המלפפונים במכל בקירוב (טווח המספרים) – לפי סעיף 3.2.4.1.
- במכלים שקופים הקטנים מ-4 ליטרים אין חובה לסמן את כינוי גודל המוצר או את מספר המלפפונים במכל.

8.1.3 אם המוצר מיוצר לפי הדרישות לצורות מוצר אחרות (סעיף משנה 2.4), התווית תכלול בסמיכות קרובה לשם המוצר מילים או ביטויים נוספים שמטרתם למנוע בלבול או הטעיה של הצרכן.

9. METHODS OF ANALYSIS AND SAMPLING

הכתוב בסעיף אינו חל, ומקומו יחול:

שיטות הבדיקה והדגימה יהיו כמפורט בתקן הישראלי ת"י 143.

ANNEX I - VISUAL AID ILLUSTRATING CURVED AND MISSHAPEN CUCUMBERS

כותרת הנספח אינה חלה, ובמקומה תחול הכותרת שלהלן:

אמצעי חזותי להמחשת המראה של מלפפונים כפופים ומלפפונים מעוותים עבור מלפפונים מהזנים "גרקין" ו"קורנישון"

לאחר הנספח I, יוסף נספח א (למידע בלבד), כמפורט להלן:

נספח א

(למידע בלבד)

טבלה המפרטת את מספר המלפפונים שהמכל יכול להכיל, לפי סוגי המכלים הנפוצים בארץ.

מספר המלפפונים שמכל יכול להכיל, לפי גודלם				סוג המכל
קטן מאוד	קטן	בינוני	גדול	
18 ויותר	17-13	12-10	9-7	קופסת פח A2

36 ויותר	35-26	25-21	20-15	קופסת פח 42 אונקיות
22 ויותר	21-16	15-12	11-9	צנצנת 720 מ"ל

פירמנט

CODEX ALIMENTARIUS

INTERNATIONAL FOOD STANDARDS

Food and Agriculture
Organization of
the United Nations

World Health
Organization

E-mail: codex@fao.org - www.codexalimentarius.org

STANDARD FOR PICKLED CUCUMBERS (CUCUMBER PICKLES)

CXS 115-1981

Adopted in 1981. Amended in 2017.

1. SCOPE

This standard applies to Pickled Cucumbers (in some countries Cucumber Pickles) intended for direct consumption which are:

- (a) prepared with cucumbers as the predominant ingredient;
- (b) prepared from desalted cured cucumbers, fermented naturally or by controlled fermentation, or from fresh cucumbers which are acidulated;
- (c) preserved through natural or control fermentation or added acidulants and may be further preserved by pasteurization with heat, by other physical means or by chemical preservatives.

In some countries, the word "cucumbers" is associated with large size fruit whereas the word "gherkin" (in French "cornichons") refers to small fruit. Irrespective of customary national trade practice these products are included in this standard.

This standard does not cover finely chopped products called relish.

2. DESCRIPTION

2.1 Product Definition

Picked cucumbers is the product:

- (a) prepared from clean, sound cucumbers of cultivars conforming to the characteristics of *Cucumis sativus* L.;
- (b) such cucumbers may or may not be peeled and may or may not have seeds removed;
- (c) packed with or without a suitable liquid packing medium and seasoning ingredients appropriate to the product;
- (d) is preserved in an appropriate manner before or after the container is closed - such preservation to include acidulation to a pH of 4.6 or less either by natural or controlled fermentation or addition of a vinegar or an edible acid, and may also include heat pasteurization, refrigeration or a chemical preservative.

2.2 Types and Kinds of Pack

2.2.1 Fresh pack type

Prepared from fresh, uncured and unfermented cucumbers.

2.2.2 Cured type

Prepared from cucumbers which have been cured in salt brine or in other suitable curing solution with or without natural or controlled fermentation. Such salt stock may be sufficiently desalted, if necessary, during preparation for processing.

2.2.3 Sub-types

Analytical characteristics of the sub-type are determined on the packing medium after equalization.

ת"י 58 חלק 2 - מלפפונים כבושים או מוחמצים
טבלת השינויים לאימוץ CODEX STAN 115-1981 משנת 2017

מהדורת התקן הישראלי, אליו מתייחסת הטבלה ינואר 2019
 תאריך עדכון הטבלה: 29012019

הערות אגף התקינה	שינויים שאינם מתחייבים לפי חוק		המלצה/ הבהרה	יישום דרישת התקן המאומץ	נימוקים לשינויים לאומיים מתחייבים לפי חוק התקנים				פירוט השינויים					
	האם סעיף "אקום"?	נימוקים			הקלה על פי החוק (סעיף 8 ה 4)	קריטריון מס' 4 הפנייה לתקנים בינלאומיים או לחלקים בהם, ובלבד שהפנייה היא לתקן הבינלאומי או שהתקן עצמו או שהתקן הבינלאומי או בשיטות מתחייבים על פי החוק או בשוניים לאומיים מותרים שאושרו ע"י השרים	קריטריון מס' 3 התאמת הפניות לחקיקה של מדינת חוץ או למסמך מחייב של גורם בינלאומי או לדרישה המופיעה בחקיקה או במסמך מחייב	קריטריון מס' 2 דרישות הנגזרות מהוראות חיקוק בישראל והפניות להוראות כאמור	קריטריון מס' 1 התאמה לשפה וכלכל זהות התאמה של הוראות הפעולה, הוראות סימון, אזהרות או הוראות אחרות הקבועות בתקן בינלאומי או מסמך מחייב של גורם בינלאומי	מהות השינוי בתקן הישראלי	שם הסעיף בתקן הישראלי	מס' הסעיף בתקן הישראלי		
													לעומת התקן הישראלי הקיים	לעומת התקן המאומץ
									+			הוסף ששל המוצרים שגם עוברים טיפול תרמי וגם נאדחים באריות אטימות, חלות גם דרישות התקן הישראלי הרשמי ת"י 143: שימורי פירות וירקות		
									+			נוספו אזכורים נורמטיביים לתקנים ישראלים רשמיים המאזכרים בתקן: ת"י 143 לשימורי פירות וירקות, ת"י 216 לשמנים צמחיים, ת"י 356 לסוכר, ת"י 373 לדבש, ת"י 408 לפלפל שחור ופלפל לבן, ת"י 411 למלח, ת"י 468 לפפריקה, ת"י 1145 לסימון מזון ארוז מראש, ת"י 1160 לחומץ, ת"י 1162 לחומצה אצטית, ות"י 1359 לתבלינים	א.1	אזכורים נורמטיביים
	לא	+ הוספה הפנייה לתקן הישראלי לסילאן בעקבות הוספת הבהרה לשימוש בסילאן כחלק מממתקים פחממתיים בעלי ערך תזונתי, המותרים לשימוש בתקן המוצרים										הוסף אזכור לתקן הישראלי ת"י 6471 לסילאן	א.1	אזכורים נורמטיביים
									+			הוספו אזכורים לתקנות ומסמכים של משרד הבריאות: תקנות בריאות הציבור (מזון) (תוספי מזון), תקנות תקנות בריאות הציבור (מזון) (שאריות חומרי הדברה), בריאות הציבור (מזון) (מיקוטוקסינים של מי-שתייה ומתקני מי שתייה), התשע"ג-2013 תקנות בריאות הציבור (מזון) (תוספי מזון), עדכון קווים מנחים לכמות מרבית של מתכות כבדות במזון, חוק ההגנה על בריאות הציבור (מזון), הנחיות שירות המזון הארצי לחומרי טעם וריח	א.1	אזכורים נורמטיביים
									+			הוסף אזכור למסמך הזר	א.1	אזכורים נורמטיביים
												Guidelines for drinking-water quality Volumes 1 & 2 – WHO – World Health Organization		
									+			הוספה האפשרות לשימור המוצר גם באמצעים פיזיקליים אחרים, בנוסף על אמצעי השימור הפיזיקליים המפורטים בתקן הקודקס	2.1	product definition

											הוספה אפשרות לשימוש במלפפונים שעברו חסימה חלקית במי מלח, כחומר גלם להכנת מלפפונים בחומץ	Types and kinds of pack	2.2.1
											הוספה האפשרות לייצור מלפפנים מסוג המשנה "מלוח-חמוץ", ממלפפונים כבושים	Sub-Types	2.2.3
											הוספה קטגוריה של "אחר" לסוגי המשנה המפורטים בתקן הקודקס	Sub-Types	2.2.3
										+	תורגמה לעברית הדרישה לשימוש במוצר בחומר הגלם "מלפפונים", המוגדרים בסעיף 1 ובסעיף 2.	Permitted Ingredients	3.1
											(א) תורגמה לעברית האפשרות להוסיף מים למוצר (ב) הוספה דרישה שהמים יתאימו לתקנות בריאות העם (איכותם התברואית של מי שתייה ומיתקני מי שתייה) או למסמך ה-WHO למי שתייה	Permitted Ingredients	3.1
											(א) תורגמה האפשרות להוסיף חומץ למוצר (ב) הוספה דרישה שהחומץ יציאם לתקן הישראלי הרשמי ת"י 1160 לחומץ	Permitted Ingredients	3.1
											(א) הוספה האפשרות לשימוש בחומצה אצטית (ב) הוספה דרישה שחומצה אצטית תתאים לתקן הישראלי הרשמי ת"י 1162 לחומצה אצטית	Permitted Ingredients	3.1
											(א) תורגמה האפשרות להוסיף מלח (נתרן כלורי) (ב) הוספה דרישה שהמלח יתאים לתקן הישראלי הרשמי ת"י 411 למלח	Permitted Ingredients	3.1
											(א) תורגמה האפשרות להוסיף צמחים (ב) הוספה דרישה שהצמחים יתאימו לתקן הישראלי הרשמי ת"י 216 לצמחים צמחיים	Permitted Ingredients	3.1
											הוספה אפשרות להוסיף חומרי המתקה למוצר, בהתאם לתקנות בריאות הציבור (מזון) (תוספי מזון)	Permitted Ingredients	3.1
											(א) תורגמה האפשרות להוסיף למוצר חומרי המתקה פחמימתיים (ב) הוספה הבהרה שחומרים אלו אינם תוספי מזון	Permitted Ingredients	3.1
											(א) הוספה הבהרה לשימוש בסוכר במוצר (ב) הוספה דרישה שהסוכר יתאים לתקן הישראלי הרשמי ת"י 356 לסוכר	Permitted Ingredients	3.1
											(א) הוספה הבהרה לשימוש בדבש במוצר (ב) הוספה דרישה שהדבש יתאים לתקן הישראלי הרשמי ת"י 373 לדבש	Permitted Ingredients	3.1
											(א) הוספה הבהרה לשימוש בסילאן במוצר (ב) הוספה דרישה שסילאן יתאים לדרישות התקן הישראלי ת"י 6417	Permitted Ingredients	3.1

											(ב) +	(א) +	תורגמה האפשרות להוסיף פפריקה (א) תורגמה האפשרות להוסיף פפריקה (ב) תורגמה דרישה שהפפריקה תתאם לתקן הישראלי הרשמי ת"י 468 לפפריקה	Permitted Ingredients	3.1
												+	תורגמה האפשרות להוסיף למוצר צמחי תבלין	Permitted Ingredients	3.1
											(ב) +	(א) +	תורגמה האפשרות להוסיף למוצר תבלינים (א) תורגמה דרישה שהתבלינים יתאמו לדרישות התקן הישראלי הרשמי ת"י 1359 לתבלינים	Permitted Ingredients	3.1
											(ב) +		(א) תורגמה הבהרה שניתן להוסיף למוצר גם פלפל שחור ופלפל לבן (ב) תורגמה דרישה שפלפל שחור ופלפל לבן יתאמו לדרישות התקן הישראלי הרשמי ת"י 408	Permitted Ingredients	3.1
											(ב) +		(א) תורגמה האפשרות להוסיף חומרי טעם וריח (ב) תורגמה דרישה שחומרי הטעם והריח יהיו בהתאם להנחיות שירות המזון הארצי לחומרי טעם וריח	Permitted Ingredients	3.1
												+	תורגמה לעברית האפשרות להוסיף רטבי תיבול	Permitted Ingredients	3.1
												+	תורגמה לעברית האפשרות להוסיף ירקות למוצר, בכמות שלא תהיה גדולה מ- 5% מהמשקל הכולל של המוצר, למעט בסוג המשנה "חרדל" בו תכולת הירקות יכולה להיות עד 30% ממשקל המוצר	Permitted Ingredients	3.1
													הוספה הבהרה לגבי כמות המלפפונים עבורם תיתכן סטייה בגודל	size uniformity	3.2.4
													הוספה דרישה לסיווג המלפפונים לפי גודלם	size uniformity	3.2.4
													מלפפונים גדולים שונים באיכותם ובמחירם ממלפפונים קטנים, ולכן אי סימון המידע לגבי גודל המלפפונים הוא הטעיה של הצרכן ואינו עולה בקנה אחד עם דרישות ת"י 1145. (ראו סעיף 8.1.2)	לא	
												+	הוספה הקלה עבור הזוית המגדירה מלפפונים כפופים, עבור זני המלפפונים שאינם קורנישונים או גרקינס.	Defonotions of defects	3.2.5
													הוספה הבהרה שמלפפונים שצבעם לא אופייני יכולים לכלול גם מלפפונים דהויים	Defonotions of defects	3.2.5
												+	הוספה חלופה לערכי סבולות הפגמים במוצר	Allawances of Defects	3.2.6
												+	הוספה הבהרה שהסבולות המפורטות בטבלה למלפפונים החתונים לפרוסות ופסים, רלוונטיות לשתי שיטות הדגימה המפורטות בתקן	Allawances of Defects	3.2.6
												+	הוספה הבהרה שהדרישה בסעיף רלוונטית לשתי שיטות הדגימה המפורטות בתקן	Mineral impuriteis	3.2.7
												+	הוספה הבהרה שהדרישה בסעיף רלוונטית לשתי שיטות הדגימה המפורטות בתקן	Classification of defectives	3.3
												+	הוספה חלופה לשיטת הדגימה לקבלת אצווה - לפי התקן הישראלי הרשמי ת"י 143: שימורי פירות וירקות. שיטת הדגימה שהוספה, רלוונטית עבור חלופת סבולות הפגמים שהוספה בסעיף 3.2.6.	Acceptance	3.4

										+	פירוט תוספי המזון בתקן החולף בהפניה לתקנות בריאות הציבור (מזון) (תוספי מזון)	FOOD ADDITIVES	4
										+	ערכי הסבולות לבדיל ועופרת החולפו בפניה לתקנות דבר מיקוטוקסינים במזון. תקנות דבר שאריות חומרי הדברה במזון, וקווים המנחים למתכות כבדות ובדיל במזון.	CONTAMINANTS	5
										+	ההפניה לתקני הקודקס לעקרונות בהגינה של מזון, וכן הדרישות שהמוצר לא יכיל חומרים דוחים או מזיקים לבריאות מבחינה מיקרוביאלית, החולפה בהפניה לחוק ההגנה על בריאות הציבור (מזון)	HYGIENE	6
			+								הוספה הבהרה שהדרישה למילוי מינימלי של המכלים אינה חלה על מוצרים ללא תווך נוזלי	Minimum Fill	7.1.1
							+			+	הדרישות למשקל מינימלי לאחר סינון של 55% עבור מלפפונים שלמים כבושים ושל 53% עבור מלפפונים שלמים מוחמצים, החולפה בדרישה לגנת הצרכן (סימון ואריזה של מוצרי מזון)	Minimum volume fill for whole and whole curved styles	7.1.2
			+								הוספה הבהרה שהדרישה למשקל מינימלי לאחר סינון אינה חלה על מוצרים ללא תווך נוזלי	Minimum volume fill for whole and whole curved styles	7.1.2
							+			+	הדרישות למשקל מינימלי לאחר סינון של 55% עבור מלפפונים שאינם שלמים כבושים ושל 57% עבור מלפפונים מוחמצים, החולפה בדרישה לגנת הצרכן (סימון ואריזה של מוצרי מזון)	Minimum volume fill for all styles except whole	7.1.3
			+								הוספה הבהרה שהדרישה למשקל מינימלי לאחר סינון אינה חלה על מוצרים ללא תווך נוזלי	Minimum volume fill for all styles except whole	7.1.3
										+	ההפניה לתקן הקודקס לסימון מזון החולפה בהפניה לתקן הישראלי הרשמי ת"י 1145 לסימון	LABELLING	8
							(ב) +			(א) +	"(א) תורגמה הדרישה לסימון "מלפפונים מוחמצים" ו"מלפפונים כבושים" (ב) הוספו אפשרויות לכינויים נוספים עבור המוצרים "מלפפונים מוחמצים" ועבור "מלפפונים כבושים".		8.1.1
							+				חובת סימון המוצר בכינויים "חמוצים" או "מלפפונים חמוצים" או "גרקיין" החולפה באפשרות לכנות את המוצר בשם המקובל "חמוצים" או "גרקיין" או "קורנישן".		8.1.1
							(ב) +			(א) +	(א) תורגמה הדרישה לסימון צורת המוצר (ב) הדרישה לסימון סוג המשנה החולפה באפשרות לסמן את סוג המשנה		(a) 8.1.2
										+	תורגמה הדרישה לסימון מספר המלפפונים במכלים הגדולים מ- 4 ליטרים		(b) 8.1.2

									התאמה לדרישות ת"י 1145 שהסימון יהיה כנון ולא מטעה	הוספה דרישה לסימון כינוי הגודל של המוצר או מספר המלפפונים באריזה עבור מוצרים הנארזים באריזות אטומות בלבד הקטנות מ- 4 ליטרים (באריזות שקופות אין צורך בסימון זה)		(b) 8.1.2
			+ במכלים שקופים הצרכן יכול לראות את גודל המלפפונים ולכן אין צורך בסימון							בהמשך לדרישה לסימון מספר גודל המלפפונים באריזות אטומות, הוספה הבהרה שאין חובה לסמן את כינוי הגודל ומספר המלפפונים באריזות שקופות הקטנות מ- 4 ליטרים		(a) 8.1.2
			שינוי עריכתו. לא קיים סעיף 1.3 בתקן הקודקס, ולכן ההפניה החלפה לסעיף הרלוונטי							ההפניה לסעיף המשנה 1.3 החלפה בהפניה לסעיף המשנה 2.4		8.1.3
								+		הסעיף הודן בכינוי המוצר הספציפי של מלפפונים בתמיסת מלח בריכוז נמוך, הוסר		8.1
									+	ההפניה הכללית לתקן קודקס 234-1999 לשיטות בדיקה ודגימה, החלפה בהפניה לתקן הישראלי הרשמי ת"י 143: שימורי פירות וירקות	Methods of analysis and sampling	9
									+	כחלק מההקלה שהוספה בסעיף 3.2.5 להקלה בזוית המגדירה מלפפונים כפופים מהזנים שאינם "קורנישון" ו-"גרקיין", שונתה בהתאם גם כותרת הנספח לאיור זוית כיפוף המלפפונים	VISUAL AID ILLUSTRATING CURVED AND MISSHAPEN CUCUMBERS	Annex I

מוסף – תרגום לעברית של התקן הבין-לאומי

CXS 115-1981

Adopted in 1981, Amended in 2017

(למידע בלבד)

מוסף זה הוא תרגום לנוסח האנגלי של התקן הבין-לאומי.
התרגום משלב בתוכו את השינויים והתוספות הלאומיים המצוינים בתקן הישראלי ת"י 58 חלק 2.
בכל מקרה קובעים התקן הבין-לאומי והשינויים והתוספות הלאומיים המצוינים בתקן הישראלי.

זג 31/01/2019

1. חלות התקן

תקן זה חל על מלפפונים חמוצים (Pickled Cucumbers) (במדינות מסוימות הם מכונים Cucumber Pickles) המיועדים לצריכה ישירה (להלן: המוצר), שהם כמפורט להלן:

(a) מיוצרים כך שהמלפפונים הם המרכיב העיקרי;

(b) מיוצרים ממלפפונים כבושים במלח לאחר טיפול להורדת ריכוז המלח, המותססים באופן טבעי או בהתססה מבוקרת, או ממלפפונים טריים שעברו החמצה;

(c) משומרים באמצעות תסיסה טבעית או תסיסה מבוקרת או באמצעות הוספת חומרים מחמיצים, ונוסף על כך יכולים להיות משומרים באמצעות פסטור בחום, באמצעים פיזיקליים אחרים או באמצעות חומרים משמרים כימיים.

במדינות מסוימות, המילה "מלפפונים" מתקשרת לפרי בגודל גדול ואילו המילה "גרקיין" (gherkin) ("קורנישון" [cornichons] בצרפתית), נוגעת לפרי קטן. מוצרים אלה כלולים בתקן זה, ללא תלות בנוהג המסחרי הלאומי המקובל.

תקן זה אינו חל על מוצרים קצוצים המכונים relish (רוטב ממלפפונים חמוצים קצוצים דק).

נוסף על דרישות תקן זה, על מוצרים שגם עוברים טיפול תרמי וגם נארזים באריזות אטימות (Hermetically sealed) חלות דרישות התקן הישראלי ת"י 143.

1א. אזכורים נורמטיביים

תקנים ומסמכים המוזכרים בתקן זה (תקנים ומסמכים לא מתוארכים – מהדורתם האחרונה היא הקובעת):

תקנים ישראליים	
ת"י 143	- שימורי פירות וירקות
ת"י 216	- שמני מאכל צמחיים
ת"י 356 ^(א)	- סוכר
ת"י 373	- דבש ומוצרי דבש
ת"י 408	- פלפל שחור ופלפל לבן ^(ג)
ת"י 411	- מלח למזון: נתרן כלורי
ת"י 468	- פפריקה טחונה
ת"י 1145	- סימון מזון ארוז מראש
ת"י 1160	- חומץ
ת"י 1162	- חומצה אצטית מדוללת למזון
ת"י 6417	- סילאן
1359 ^(ב)	- תבלינים מעורבים ואבקות או תערובות אחרות לתיבול מזון

^(א) תקן זה נמצא ברוויזיה. מספרו של התקן החדש יהיה ת"י 7212 וכותרו יהיה: סוכרים.

^(ג) תקן זה נמצא ברוויזיה והוא יוחלף על ידי שני תקנים: ת"י 1-959 פלפל שחור ות"י 2-959 פלפל לבן

^(ב) תקן זה נמצא ברוויזיה. כותרת התקן החדש יהיה: ירקות מיובשים, תבלינים ותערובות לתיבול מזון.

חוקים, תקנות ומסמכים ישראליים

תקנות בריאות הציבור (מזון) (תוספי מזון), התשס"א-2001, על עדכוניהן
 תקנות בריאות הציבור (מזון) (שאריות חומרי הדברה), התשנ"א-1991, על עדכוניהן
 תקנות בריאות הציבור (מזון) (מיקוטוקסינים במזון), התשנ"ו-1996, על עדכוניהן
 תקנות בריאות העם, (איכותם התברואית של מי-שתיה ומתקני מי שתיה), התשע"ג-2013, על עדכוניהן
 קווים מנחים לכמות מרבית של מתכות כבדות ובדיל במזון – מיום 01-05-2016, על עדכוניו
 חוק ההגנה על בריאות הציבור (מזון), התשע"ו-2015, על עדכוניו
 הנחיות שירות המזון הארצי - חומרי טעם וריח - התשע"ה-2015, על עדכוניהן

מסמכים זרים

WHO – World Health Organization – Guidelines for drinking-water quality, Volumes 1 & 2

2. תיאור

2.1. הגדרת המוצר

מלפפונים חמוצים הוא מוצר אשר:

- (a) מוכן ממלפפונים נקיים, שלמים, מזני התרבות המתאימים למאפייני הסוג *Cucumis sativus L.*;
- (b) מלפפונים אלה יכולים להיות מקולפים או לא, וזרעיהם יכולים להיות מוסרים או לא מוסרים;
- (c) ארוז עם או ללא תווך נוזלי מתאים ועם או ללא מרכיבי תיבול המתאימים למוצר;
- (d) משומר באופן מתאים לפני או אחרי סגירת המכל – שימור כזה כולל החמצה לערך הגבה (pH) של 4.6 או פחות, בתסיסה טבעית או בתסיסה מבוקרת או בהוספת חומץ או חומצת מאכל, והוא יכול גם לכלול פסטור בחום, קירור, אמצעים פיזיקליים אחרים, או חומרים משמרים כימיים.

2.2. סוגי מוצר

2.2.1. מלפפונים מוחמצים (Fresh type)

מיוצר ממלפפונים טריים, שלא עברו טיפול בתמיסת מלח ושלא עברו תסיסה או ממלפפונים שעברו תסיסה חלקית בתמיסת מלח.

2.2.2. מלפפונים כבושים (מלפפונים במלח) (Cured type)

מיוצר ממלפפונים שטופלו בתמיסת מלח או בתמיסת החמצה מתאימה אחרת, בתסיסה טבעית או מבוקרת או ללא תסיסה טבעית או מבוקרת. אפשר להוריד את ריכוז המלח באופן מתאים, לפי הצורך, במהלך ההכנה לעיבוד.

2.2.3. סוגי משנה

המאפיינים האנליטיים של סוגי המשנה נקבעים בתווך הנוזלי לאחר הגעה לשיווי משקל.

סוג משנה	טעם מאפיין	מיוצר מ
(a) שמיר	עשב התיבול שמיר או/וגם שמן שמיר	מלפפונים מוחמצים או מלפפונים כבושים
(b) "_____" (שם עשב התיבול)	עשב התיבול ושמןו שאינם עשב השמיר או/וגם שמן שמיר	מלפפונים מוחמצים או מלפפונים כבושים
(c) חמוץ	חמיצות ניכרת	מלפפונים מוחמצים או מלפפונים כבושים

מלפפונים מוחמצים או מלפפונים כבושים	מתיקות-חמיצות בינונית	(d) מתוק-חמוץ
מלפפונים מוחמצים או מלפפונים כבושים	מתיקות ניכרת	(e) מתוק
מלפפונים מוחמצים או מלפפונים כבושים	רוטב חרדל, זרע חרדל או/וגם שמן חרדל	(f) חרדל
מלפפונים מוחמצים או מלפפונים כבושים	מליחות ניכרת	(g) מלוח-חמוץ
מלפפונים מוחמצים או מלפפונים כבושים	לא מתוק ולא חמוץ	(h) מעודן
מלפפונים מוחמצים או מלפפונים כבושים	טעם ניכר של פלפל	(i) חריף
מלפפונים מוחמצים או מלפפונים כבושים	כל טעם אחר אפשרי של המוצר	(j) אחר

מוצקים מסיסים נטולי מלח	מלח (NaCl)	חמיצות כוללת (מבוטאת כחומצה אצטית)	סוג משנה
-	1.0% עד 4.5%	0.4% עד 2.0%	(a) שמיר
-	1.0% עד 4.5%	0.4% עד 2.0%	(b) "_____" (שם עשב התיבול)
-	1.0% עד 5.0%	0.7% עד 3.5%	(c) חמוץ
1.5% עד פחות מ-14%	0.5% עד 3.0%	0.5% עד 2.0%	(d) מתוק-חמוץ
14.0% לפחות	0.5% עד 3.0%	0.5% עד 2.5%	(e) מתוק
-	1.0% עד 3.0%	0.5% עד 3.0%	(f) חרדל
-	5.0% עד 10%	0.5% עד 3.5%	(g) מלוח-חמוץ
-	1.0% עד 3.5%	0.4% עד 0.7%	(h) מעודן
-	1.0% עד 3.0%	0.5% עד 3.0%	(i) חריף
-	1.0% לפחות	0.4% לפחות	(j) אחר

2.3. צורות המוצר

המוצר יהיה באחת מצורות המוצר האלה :

- (a) **שלמים** – מלפפונים בעלי קוטר מקסימלי של 54 מ"מ. במכלים הגדולים מ-4 ליטרים המלפפונים יכולים להיות בעלי קוטר מקסימלי של 65 מ"מ. מלפפונים שלמים בצורת המוצר הזאת יכולים להיות מכונים כמלפפונים קטנים (gherkin) כשקוטרם אינו גדול מ-27 מ"מ.

- (b) **שלמים-כפופים** – מלפפונים שלמים בעלי קוטר מקסימלי של 54 מ"מ הכפופים בזווית של 35° לפחות.
- (c) **חצאים** – מלפפונים המחולקים לחצאים לאורכם.
- (d) **מקלות דקים, פיסות בגודל אצבע פרוסות לאורכן למקלות דקים** – מלפפונים החתוכים לאורכם לחלקים בעלי גודל שווה בקירוב.
- (e) **טבעות או פלחים** – מלפפונים החתוכים בזווית ישרות לציר האורכי בעלי עובי שבין 10 מ"מ ל-40 מ"מ וקוטר מקסימלי של 54 מ"מ.
- (f) **פרוסות או מלפפונים חתוכים לרוחב או שבבי מלפפונים** – מלפפונים החתוכים בזווית ישרות לציר האורכי בעלי עובי שאינו גדול מ-10 מ"מ וקוטר מקסימלי של 54 מ"מ.
- (g) **רצועות (Asier)** – מלפפונים גדולים, מקולפים, חצויים לאורכם. החצאים המוכנים חתוכים בזווית ישרה לכיוון האורכי לרצועות בעלות רוחב של 10 מ"מ בקירוב.

2.4. צורות מוצר אחרות

- כל צורה אחרת של המוצר מותרת, בתנאי שהמוצר:
- (א) מובדל מספיק מצורות המוצר האחרות שנקבעו בתקן זה;
- (ב) עומד בכל הדרישות הרלוונטיות בתקן זה, לרבות דרישות הנוגעות לערכי סף לפגמים, למשקל לאחר סינון וכל דרישות אחרות בתקן זה הישימות לאותה צורת המוצר בתקן זה הדומה באופן הקרוב ביותר לצורת המוצר או לצורות המוצר שנועדו להיכלל בתנאי זה;
- (ג) מתואר על גבי התווית כיאות כדי למנוע בלבול או הטעייה של הצרכן.

3. דרישות הרכב וגורמי איכות

3.1. מרכיבים מותרים

- המרכיבים המותרים יהיו כמפורט להלן:
- מלפפונים כמפורט בסעיף 1 ובסעיף 2;
- מים המתאימים לתקנות בריאות העם (איכותם התברואית של מי-שתיה ומתקני מי שתיה), התשע"ג-2013, על עדכוניהן או למהדורה האחרונה של *quality drinking-water for Guidelines* של ארגון הבריאות העולמי WHO (כרכים 1 ו-2);
- חומץ המתאים לתקן הישראלי ת"י 1160;
- חומצה אצטית המתאימה לתקן הישראלי ת"י 1162;
- מלח (נתרן כלורי) המתאים לתקן הישראלי ת"י 411;
- שמני מאכל צמחיים המתאימים לתקן הישראלי ת"י 216;
- חומרי המתקה המתאימים לתקנות בריאות הציבור (מזון) (תוספי מזון), התשס"א-2001, על עדכוניהן;
- חומרי המתקה פחמימתיים, שאינם תוספי מזון, כגון:
- סוכר המתאים לתקן הישראלי ת"י 356;
 - דבש המתאים לתקן הישראלי ת"י 373;
 - סילאן המתאים לתקן הישראלי ת"י 6471;
 - פפריקה המתאימה לתקן הישראלי ת"י 468;
- צמחי תבלין;
- תבלינים המתאימים לתקן הישראלי ת"י 1359 וכן פלפל שחור ופלפל לבן המתאימים לתקן הישראלי ת"י 408;

חומרי טעם וריח המתאימים להנחיות שירות המזון הארצי - חומרי טעם וריח - התשע"ה-2015, על עדכונה; ;
 קטבים לתיבול (condiments);
 ירקות שתכולתם לא תהיה גדולה מ-5% מהמשקל הכולל של המוצר, למעט בסוג המשנה (f) "חרדל" (ראו סעיף 2.2.3). חרדל יכול להכיל ירקות שתכולתם לא תהיה גדולה מ-30% מהמשקל הכולל של המוצר.

3.2 קריטריוני איכות

3.2.1 צבע

למלפפונים יהיו מאפייני צבע רגילים הטיפוסיים לזן, לסוג המוצר ולצורת המוצר.

3.2.2 מרקם

המלפפונים יהיו מוצקים ופריכים באופן סביר וחופשיים למעשה מיחידות מצומקות, רכות וחלושות וחופשיים מזרעים גדולים מאוד במידה סבירה.

3.2.3 טעם

המלפפונים יהיו בעלי טעם טוב האופייני לסוג המוצר תוך התחשבות בכל תיבול מאפיין או מרכיבים מיוחדים שנעשה בהם שימוש.

3.2.4 אחידות הגודל

(a) שלמים, מקלות דקים או מלפפונים הפרוסים לאורכם

80% או יותר מהמלפפונים, לפי ספירה, יעמדו בדרישות שלהלן:

אורך – אורך היחידה הכי ארוכה במכל לא יהיה גדול מאורך היחידה הכי קצרה במכל ביותר מ-50%.

קוטר – קוטר היחידה הכי גדולה במכל לא יהיה גדול מקוטר היחידה הכי קטנה במכל ביותר מ-50%.

דרישות אלה אינן חלות על מלפפונים הארוזים במכלים הגדולים מ-4 ליטרים.

הבהרה:

לא תהיה סטייה של יותר מ-20% מהמלפפונים לפי ספירה, מהדרישות שפורטו לעיל.

(a-1). סיווג הגודל

סיווג הגודל של מלפפונים שלמים יהיה כמפורט בטבלה שלהלן:

מספר המלפפונים ב-1 ק"ג משקל לאחר סינון, לפי גודלם				
גדול	בינוני	קטן	קטן מאוד	
29-22	40-30	50-41	51 ויותר	

הערה למידע בלבד:

לנוחות הקורא מובאת טבלה המפרטת את מספר המלפפונים שנכנסים בסוגי מכלים שונים הנפוצים בארץ.

מספר המלפפונים שמכל יכול להכיל, לפי גודלם				סוג המכל
קטן מאוד	קטן	בינוני	גדול	
18 ויותר	17-13	12-10	9-7	קופסת פח A2
36 ויותר	35-26	25-21	20-15	קופסת פח 42 אונקיות
22 ויותר	21-16	15-12	11-9	צנצנת 720 מ"ל

(b) טבעות; פרוסות; מלפפונים חתוכים לרוחב

80% או יותר לפי משקל היחידות בעלות הגודל האחד ביותר יעמדו בדרישות שלהלן עבור מכלים בודדים או יחידות מדגמיות.
קוטר – קוטר היחידה הכי גדולה במכל לא יהיה גדול מקוטר היחידה הכי קטנה במכל ביותר מ-50%.

(c). סיווג הגודל

סיווג הגודל של מלפפונים שלמים יהיה כמפורט בטבלה שלהלן:

מספר המלפפונים ב-1 ק"ג משקל לאחר סינון, לפי גודלם			
קטן מאוד	קטן	בינוני	גדול
51 ויותר	50-41	40-30	29-22

3.2.5. הגדרות פגמים

(a) מלפפונים כפופים

– משמעותם מלפפונים שלמים הכפופים בזווית של 35° כשהם נמדדים כמתואר בנספח I, עבור מלפפונים מהזנים "גרקיין" (gherkin) או "קורנישון" (cornichons) בלבד.
 – עבור זני המלפפונים שאינם "גרקיין" או "קורנישון" - הכוונה למלפפונים שלמים הכפופים בזווית של 80°.

(b) מלפפונים מעוותים – משמעותם מלפפונים שלמים, מלפפונים לא מפותחים ומלפפונים אחרים שצורתם מעוותת, כמתואר בנספח I.

(c) מלפפונים פגומים – משמעותם מלפפונים הפגומים עד לדרגה המפחיתה באופן מהותי ממראה המלפפונים ומאכילותם עקב כתמים, צלקות, שריטות, חתכים בקליפה או ליקויים אחרים דומים.

(d) מלפפונים עם נזק מכני – משמעותם יחידות מעוכות או שבורות.

(e) גבעול – משמעותו כל גבעול הארוך מ-15 מ"מ.

(f) מלפפונים בעלי מרקם ירוד – מלפפונים מצומקים יתר על המידה, רכים מאוד או חלושים מאוד או יחידות בעלות זרעים גדולים מאוד.

(g) מלפפונים שצבעם לא אופייני – יחידות השונות בצורה מובהקת מהצבע האופייני לזן ולסוג המוצר כגון מלפפון דהוי.

(h) מלפפונים שמרכזם חלול – מלפפונים שלמים שבהם החלל הפנימי גדול או טבעות ופרוסות שבהן חלק גדול מהמרכז איננו.

(i) חצץ, חול או סילט (silt) – משמעותם כל זיהום מינרלי, בין שהוא בתווך הנוזלי ובין שהוא נעוץ בקליפה או בבשר המלפפונים, המשפיע על אכילות המלפפונים.

3.2.6 סבולת פגמים

דוגמים מלפפונים שלמים; מלפפונים שלמים-כפופים; חצאים; מקלות דקים או פיסות בגודל אצבע כמפורט בסעיף זה או כמפורט בתקן הישראלי ת"י 143. בשיטת הדגימה לפי סעיף זה, סבולת הפגמים יתאימו לטבלה הראשונה שבסעיף זה.

מלפפונים שלמים; מלפפונים שלמים-כפופים; חצאים; פיסות בגודל אצבע או מקלות דקים

יחידת דגימה תקנית - 20 מלפפונים שלמים: או 40 חצאים, פיסות בגודל אצבע או מקלות דקים.

גבול מרבי (מספר יחידות)		פגם
חצאים	שלמים כפופים	
פיסות בגודל אצבע או מקלות דקים	שלמים	
2	3	(a) מלפפונים כפופים (למעט בצורת המוצר כפופים)
1	2	(b) מלפפונים מעוותים
3	3	(c) מלפפונים פגומים
3	2	(d) מלפפונים עם נזק מכני
2	3	(e) גבעול
3	1	(f) מלפפונים עם מרקם ירוד
2	1	(g) מלפפונים שצבעם לא אופייני
-	1	(h) מלפפונים שמרכזם חלול
11	7	סכום כולל מותר מרבי של היחידות הפגומות (a) עד (h)

בשיטת הדגימה לפי התקן הישראלי ת"י 143 סבולות הפגמים יתאימו למפורט בטבלה שלהלן:

סבולות לפגמים עבור מוצרים שנדגמו לפי התקן הישראלי ת"י 143

הפגם ^(א)	גבול מרבי (באחוזים ממספר המלפפונים שבמכל) עבור צורות המוצר האלה: שלמים, שלמים כפופים, חצאים פיסות בגודל אצבע או מקלות דקים
מלפפונים כפופים (למעט בצורת המוצר כפופים)	15%
מלפפונים מעוותים	25%
מלפפונים פגומים	25%
מלפפונים עם נזק מכני	25%
גבעול	15%

15%	מלפפונים עם מרקם ירוד ^(א)
15%	מלפפונים שצבעם לא אופייני ^(א)
15%	מלפפונים שמרכזם חלול ^(א)
הערות לטבלה:	
(א) סך כל המלפפונים במכל בעלי פגמים המפורטים בטבלה זו לא יהיה גדול מ-30% ממספר המלפפונים במכל.	
(ב) סך כל המלפפונים בעלי פגמים כמפורט בשלושת סעיפים אלה ביחד, לא יהיה גדול מ-15% ממספר המלפפונים שבמכל.	

טבעות; פרוסות; רצועות

יחידת מדגם תקנית – 300 ג' מלפפונים חמוצים לאחר סינון. סבולות אלו רלוונטיות לשתי שיטות הדגימה שלעיל.

גבול מרבי (בגרם)	פגם
15	(a) מלפפונים פגומים
30	(b) מלפפונים עם נזק מכני
10	(c) מלפפונים בעלי מרקם ירוד
10	(d) מלפפונים שצבעם לא אופייני
30	(e) מלפפונים שמרכזם חלול
2 יחידות גבעול	(f) גבעול
75 ג'	סכום כולל מותר מרבי של היחידות הפגומות (a) עד (f)

3.2.7 לכלוכת מינרלית

כל צורות המוצר וסוגי המוצר, למעט מלפפונים מקולפים – לא יותר מ-0.08 אחוזים למאה במשקל. דרישה זו רלוונטית לשתי שיטות הדגימה לפי סעיף 3.2.6.

3.3 סיווג "מכלים פגומים"

מכל שאינו עומד בדרישות האיכות הישימות כפי שנקבע בסעיף 3.2 ייחשב מכל פגום. דרישה זו רלוונטית לשתי שיטות הדגימה לפי סעיף 3.2.6.

3.4 קבלת אצווה

עבור מוצרים שנדגמו לפי המפורט בתקן זה (ולא לפי התקן הישראלי ת"י 143): מנה נחשבת כעומדת בדרישות "קריטריוני האיכות", כשמספר הפגמים, כמוגדר בסעיף 3.3, אינו גדול ממספר הקבלה (c) לפי תוכנית דגימה מתאימה בעלת AQL של 6.5 (ראו מסמכי קודקס רלוונטיים הדנים בשיטות דגימה ובדיקה).

הדרישה שלעיל אינה חלה על מוצרים שנדגמו לפי המפורט בתקן הישראלי ת"י 143. בדגימה לפי התקן הישראלי ת"י 143, מנה נחשבת כעומדת בדרישות "קריטריוני האיכות", כשמספר הפגמים, כמוגדר בסעיף 3.3, אינו גדול ממספר הקבלה המפורט בתקן הישראלי ת"י 143.

4. תוספי מזון

השימוש בתוספי מזון במוצר יהיה לפי תקנות בריאות הציבור (מזון) (תוספי מזון), התשס"א-2001, על עדכוניהן.

5. מזהמים

5.1. מיקוטוקסינים

ריכוז המיקוטוקסינים במוצר יהיה לפי תקנות בריאות הציבור (מזון) (מיקוטוקסינים במזון), התשנ"ו-1996, על עדכוניהן.

5.2. שאריות חומרי הדברה

ריכוז שאריות חומרי הדברה במוצר יהיה לפי תקנות בריאות הציבור (מזון) (שאריות חומרי הדברה), התשנ"א-1991, על עדכוניהן.

5.3. מתכות כבדות

ריכוז המתכות הכבדות במוצר יהיה לפי מסמך משרד הבריאות – קווים מנחים לכמות מרבית של מתכות כבדות ובדיל במזון - מיום 01-05-2016, על עדכוניו.

6. היגיינה

המוצר יתאים לחוק ההגנה על בריאות הציבור (מזון), התשע"ו-2015, על עדכוניו.

7. משקלים ומידות

7.1. מילוי המכל

7.1.1. מילוי מינימלי (מלפפונים חמוצים וגם התווך הנוזלי)

המכלים ימולאו כיאות במלפפונים, והמוצר (לרבות התווך הנוזלי) ימלא לא פחות מ-90% מקיבולת המים של המכל. קיבולת המים של המכל היא הנפח של מים המזוקקים בטמפרטורה של 20° צ' שאותו יוכל המכל האטום להכיל כשהוא מלא לחלוטין. דרישה זו אינה חלה על מוצרים ללא תווך נוזלי (solid pack).

7.1.2. מילוי נפח מינימלי לצורות המוצר שלמים ושלמים-כפופים

מרכיב המלפפון ימלא לא פחות מ-50% מהקיבולת (נפח) הכוללת של המכל. דרישה זו אינה חלה על מוצרים ללא תווך נוזלי (solid pack).

7.1.3. מילוי נפח מינימלי לכל צורות המוצר למעט שלמים

מרכיב הירק והפרי בצורות המוצר שאינן שלמים ימלא: לפחות 54% מהקיבולת הנומינלית של המכל. דרישה זו אינה חלה על מוצרים ללא תווך נוזלי (solid pack).

7.2. קבלת אצווה

עמידה בדרישות למילוי המכל (כמפורט בסעיף 7.1) תתקיים כאשר הממוצע של כל המכלים אינו קטן מהמינימום הנדרש, בתנאי שאין מחסור בלתי סביר באחד מהמכלים היחידים.

8. סימון

המוצרים יסומנו לפי התקן הישראלי ת"י 1145. נוסף על כך המוצרים יסומנו כמפורט להלן:

8.1 שם המוצר

8.1.1 המוצר יסומן כמפורט להלן:

- מלפפונים מוחמצים שבהם התווך הנוזלי הוא חומץ יסומנו בכינויים "מלפפונים מוחמצים" או/וגם "מלפפונים בחומץ";

- מלפפונים מוחמצים שבהם התווך הנוזלי הוא חומצות מאכל (כגון חומצה אצטית) או תערובת של חומץ וחומצות מאכל, יסומנו בכינויים:

"מלפפונים מוחמצים" או/וגם "מלפפונים בטעם חומץ" או/וגם "מלפפונים בסגנון חומץ".

- מלפפונים כבושים, יסומנו בכינויים "מלפפונים כבושים" או/וגם "מלפפונים במלח".

בנוסף, אפשר לסמן את השם המקובל "חמוצים" או "גרקיין" או "קורנישון".

8.1.2 הפרטים הבאים יסומנו בסמוך לשם המוצר:

(a) צורת המוצר. מותר לסמן את סוג המשנה.

(b) בצורת המוצר "שלמים":

- עבור מכלים הגדולים מ-4 ליטרים יסומן מספר המלפפונים במכל בקירוב (טווח המספרים).

- עבור מכלים אטומים שאינם גדולים מ-4 ליטרים יסומן כינוי הגודל של המוצר או/וגם יסומן

מספר המלפפונים במכל בקירוב (טווח המספרים) – לפי סעיף 3.2.4.1.

- במכלים שקופים הקטנים מ-4 ליטרים אין חובה לסמן את כינוי גודל המוצר או את מספר

המלפפונים במכל.

8.1.3 אם המוצר מיוצר לפי הדרישות לצורות מוצר אחרות (סעיף משנה 2.4), התווית תכלול בסמיכות קרובה

לשם המוצר מילים או ביטויים נוספים שמטרתם למנוע בלבול או הטעיה של הצרכן.

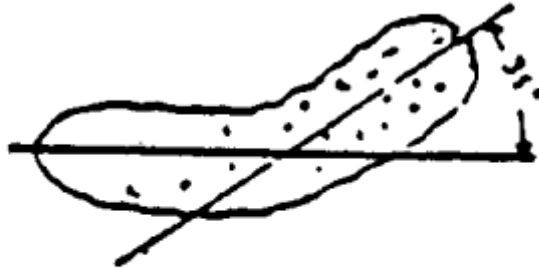
9. שיטות בדיקה ודגימה

שיטות הבדיקה והדגימה יהיה כמפורט בתקן הישראלי ת"י 143.

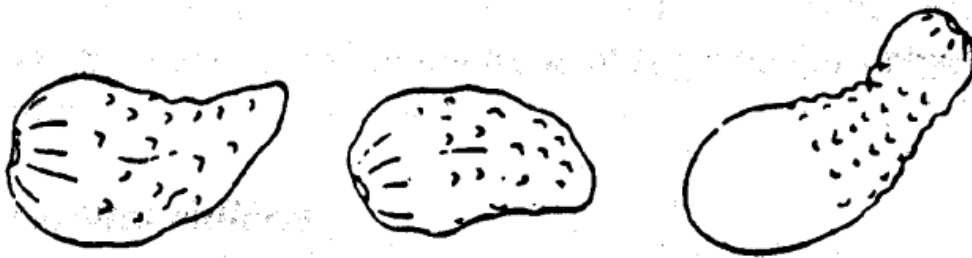
נספח I

אמצעי חזותי להמחשת המראה של מלפפונים כפופים ומלפפונים מעוותים עבור מלפפונים מהזנים "גרקיין" ו"קורנישון"

(a) מלפפון כפוף. מלפפון כפוף הוא מלפפון הכפוף בזווית של 35 מעלות או יותר, כשהוא נמדד כמתואר.

(b) מלפפונים מעוותים. מלפפונים מעוותים כוללים מלפפונים עקומים, מלפפונים לא מפותחים ומלפפונים שצורתם מעוותת באופן אחר. מלפפון לא מפותח הוא מלפפון שצורתו אינה גלילית, שהוא קצר וגוצי, או שאינו מפותח היטב. מלפפונים לא מפותחים ומלפפונים מעוותים באופן אחר דומים לציורים אלה:

נספח א
(למידע בלבד)

טבלה המפרטת את מספר המלפפונים שהמכל יכול להכיל, לפי סוגי המכלים הנפוצים בארץ.

מספר המלפפונים שמכל יכול להכיל, לפי גודלם				סוג המכל
קטן מאוד	קטן	בינוני	גדול	
18 ויותר	17-13	12-10	9-7	קופסת פח A2
36 ויותר	35-26	25-21	20-15	קופסת פח 42 אוניקיות
22 ויותר	21-16	15-12	11-9	צנצנת 720 מ"ל